

Notitie tijdelijke ontsluiting project vernieuwing Zuid Schalkwijkerweg versie 5.1

Inleiding

In 2023 kan naar verwachting gestart worden met de vernieuwing van de Zuid Schalkwijkerweg. De weg wordt voorzien van een nieuwe fundering en nieuwe lagen asfalt. De taluds naast de weg, vooral aan de oostzijde, worden versterkt om voor langere tijd een kwalitatief goede weg te borgen.

Aan het zuidende van de weg loopt deze dood op de ringvaart. Fietzers en voetgangers kunnen deze wel oversteken via de Hommeldijk en een brug over de Ringvaart maar autoverkeer niet.

De werkzaamheden aan de weg zijn zodanig ingrijpend dat passeren van de locatie waar op dat moment gewerkt wordt niet mogelijk zal zijn. De noodzaak tot het afsluiten heeft ook te maken met het gegeven dat de waterkering, waar de weg op gesitueerd is, vanuit de waterveiligheid verhoogd moet worden, terwijl ook de gas-, water- en elektraleidingen vernieuwd moeten worden.

Het afsluiten van de weg betekent dat een tijdelijke ontsluiting gerealiseerd moet worden om de bereikbaarheid van de woningen en bedrijven te behouden.

In de afgelopen periode van voorbereiding van het project is aandacht besteed aan een reeks mogelijkheden om hier invulling aan te geven. Deze notitie biedt hiervan een overzicht.

Mogelijkheden tijdelijke ontsluiting

Op hoofdlijnen zijn er de volgende mogelijkheden onderzocht:

1. Een vaste brug over de ringvaart naar de Cruquiusdijk;
2. Een beweegbare brug over de ringvaart naar de Cruquiusdijk;
3. Het zuidende van de Zuid-Schalkwijkerweg verbinden met de Betuwelaan in Molenwijk;
4. Het zuidende van de Zuid-Schalkwijkerweg verbinden met de Zwemmerslaan;
5. Een bouwweg aan de oostzijde direct naast de huidige weg;
6. Een pont in de ringvaart die verbindt met de Cruquiusdijk.

1. Een vaste brug over de ringvaart naar de Cruquiusdijk

Indien de ringvaart tijdelijk gestremd zou kunnen worden, dus ook voor transportvaart, dan komt de mogelijkheid voor een tijdelijke vaste brug als realistisch naar voren voor het project. Een tijdelijke vaste brug zou kunnen bestaan uit een brug met een doorvaarhoogte van circa 1,25m of een pontonbrug. Eerstgenoemde heeft dan de voorkeur omdat kleine vaartuigen zoals sloepen blijvend doorgang houden. Een tijdelijke brug over de ringvaart naar de Cruquiusdijk is denkbaar op diverse manieren en op verschillende posities. Voordat definitief groen licht bereikt is vanuit provincie Noord-Holland voor een dergelijke brug en dus een gedeeltelijke stremming is reeds overleg gevoerd met:

- x Gemeente Haarlemmermeer: de Cruquiusdijk ligt in deze gemeente. Afstemming is noodzakelijk in verband met de verkeerskundige juiste oplossing;
- x Diverse stakeholders vanuit het gebruik van de vaarweg (beroepsvaart, recreatie enz.);
- x Rijnland;
- x Bewoners die impact zullen ondervinden van de brug.

Het projectteam heeft in beginsel een positieve reactie gekregen van provincie Noord-Holland over het benodigde stremmen. Ongeacht voor welke variant wordt gekozen (variant west, midden of oost) is er toestemming om een tijdelijke brug (met doorvaarhoogte 1,25m) te plaatsen buiten het vaarseizoen gedurende 5 maanden in de periode 1 november 2023 t/m 31 Maart 2024. Deze periode is een te kort

tijdvenster om hierbinnen de werkzaamheden aan de weg te kunnen afronden. Daartoe is inmiddels eerste overleg gevoerd met diverse stakeholders vanuit het gebruik van de vaarweg om de periode van stremming te verlengen naar 8 maanden in de periode september 2023 t/m april 2024. Naar verwachting zal het project ook in de winter van 2024-2025 nog een aantal maanden stremming vragen. Vervolgens wordt een afweging van belangen gedaan door provincie Noord-Holland ten einde al dan niet toestemming te geven voor langere stremmingsduur.

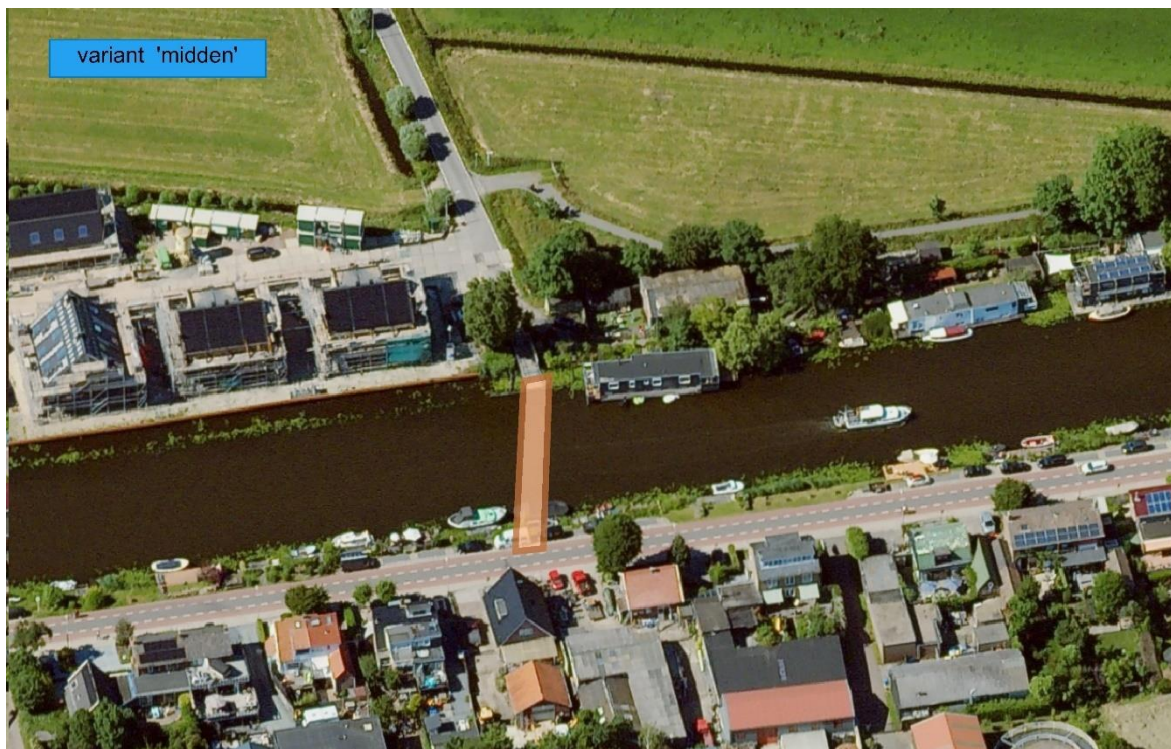
Navolgende afbeeldingen geven drie indicatieve opties weer voor de positie van de tijdelijke brug.

1A Variant West (bovenstaand)

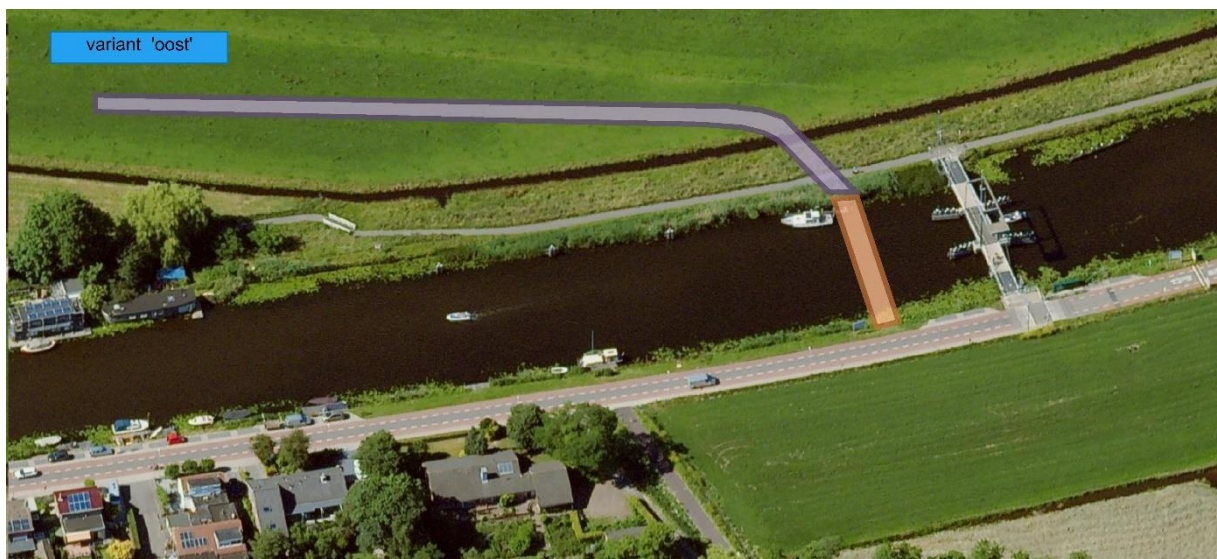
Deze variant gaat uit van een brug in het verlengde van de Waterwolfweg. De route naar deze brug toe gaat door de nieuwe woonwijk die voorafgaand aan de ingebruikname van de brug juist opgeleverd en bewoond zal zijn. De route valt samen met de Waterwolfweg. Het in lila aangeduide deel zal in het verlengde daarvan over een als (semi)openbare ruimte (eigendom van derden) in te richten groenstrook gebouwd moeten worden. Het verkeer, incidenteel ook zwaar verkeer, zal relatief dicht langs de woningen gaan. Het terreindeel met het lila wegdeel (zie foto) is niet vrij beschikbaar.

Het aanlanden op de Cruquiusdijk is bij deze variant ter hoogte van op enige afstand staande flatgebouwen waarvan de bewoners geen noemenswaardige hinder zullen ondervinden.

1B Variant Midden

Deze variant gaat uit van een brug direct in het verlengde van de Zuid Schalkwijkerweg. Voor deze variant is de te realiseren tijdelijke wegverbinding van de Zuid Schalkwijkerweg tot aan de brug slechts zeer kort. Op te lossen knelpunt is hier vooral de zeer nabij gesitueerde woonboot die in principe tijdelijk verplaatst zal moeten worden. Hier is wel vrije ruimte in oostelijke richting voor beschikbaar.

1C Variant Oost

Deze variant gaat uit van een brug nabij de bestaande fietsbrug Schalkwijkerbrug. De afstand vanaf de Zuid Schalkwijkerweg tot aan de brug is hier ruim 250m over slecht draagkrachtig weiland. Daarnaast is het te overbruggen hoogteverschil van circa 2 meter tussen weiland en kering een negatieve bijkomstigheid bij deze variant. De situatie aan de Cruquiusdijkzijde is relatief gunstig in verband met het ontbreken van belendende bebouwing.

Voorkeuroptie tijdelijke vaste brug

Variant Midden heeft, vooral vanwege de geringe bijkomende constructieve inspanningen, de voorkeur. Variant Oost is vanwege de relatief lange route naar de brug de minst gunstige optie. Variant west is uiteindelijk qua hinder en het noodzakelijke gebruik van grond van derden minder wenselijk.

2. Een beweegbare brug over de ringvaart naar de Cruquiusdijk

Beweegbare brug

Een beweegbare brug is een mooie optie omdat geen stremming nodig zal zijn. Het bouwen en in stand houden van een tijdelijke beweegbare brug over de ringvaart is relatief kostbaar omdat het een brug zal moeten zijn geschikt voor alle, dus ook zwaar, verkeer. Daarnaast vraagt een beweegbare brug bediening en zijn vanuit veiligheid veel meer eisen aan de orde.

Ook de optie tijdelijke pontonbrug als beweegbare brug is kostbaar.

(N.B. de tijdelijke pontonbrug zoals recent gerealiseerd te Vijfhuizen is niet vergelijkbaar omdat hier geen autoverkeer en zeker geen zwaar verkeer aan de orde was)

Een permanente (beweegbare!) brug zal leiden tot veel impact op het autoverkeer (toename). Een dergelijke keuze en investering dient weloverwogen gemaakt te worden en valt buiten het project.

Beperkt bediende brug

Een tussenmogelijkheid zou ook nog een brug kunnen zijn die uitsluitend bediend wordt op verzoek 24 uur voorafgaand aan opening.

Deze optie heeft als belangrijk nadeel de beperktere flexibiliteit, maar is iets minder kostbaar.

3. Een tijdelijke weg door het weiland naar de Betuwelaan

Deze route kan in beginsel op veel verschillende tracés aangelegd worden. Belangrijke parameters bij het zoeken van beste route door het weiland zijn:

- x Er dient rekening gehouden te worden met de bedrijfsvoering (o.a. koeien) van boer Van de Nes;
- x In de weilanden zijn op diverse momenten veel (beschermde) vogels aanwezig. Ook in het broedseizoen;
- x De totale lengte van de route, ook het aantal 'omrij-kilometers';
- x Het beste punt van aansluiten op de Betuwelaan; in de huidige situatie een zeer verkeersluwe straat waar een hoog veiligheidsgevoel heerst bij de bewoners;
- x Gebruik maken van reeds bestaande (agrarische) kavelpaden;
- x De draagkracht van de bodem.

Met gebruikmaking van genoemde criteria zijn uiteindelijk drie realistische opties nader beschouwd.

- Variant A: Eerste deel gesitueerd evenwijdig aan de Zuid Schalkwijkerweg in noord-zuid richting achter de bebouwing langs, dan ter hoogte van nr. 45 richting oosten en aansluiten op de Betuwelaan (zie rode route op de afbeelding op de volgende pagina);
- Variant B: Eerste deel evenwijdig aan de ringvaart/Hommeldijk, daarna in noordelijke richting langs de Molenplas tot aansluiting op de Betuwelaan (afgebeeld in blauw op de volgende pagina);
- Variant C: Eerste deel evenwijdig aan de Zuid-Schalkwijkerweg in noord-zuid richting achter de bebouwing langs, dan dicht naast de Lage Kadijk naar het oosten en aansluiten op de Betuwelaan conform Variant B (Variant C niet afgebeeld).

Diagonale routes door het weiland zijn, vooral vanuit het oogpunt verstoring van de vogels, niet verder in beeld.

Zuid Schalkwijkerweg

Legenda

tijdelijke ontsluiting
door weilanden:

Variant A
Variant B

tijdelijke ontsluiting
via brug

1: 5.000

0 125,0 250 Meters

RD_New
© Antea Group, 23-feb-2023

Deze kaart is via internet aangemaakt en is alleen ter referentie.
Er kunnen geen rechten aan de kaartlagen worden ontleend.

Deze kaart is niet bedoeld voor navigatie.

Noot

Deze kaart is automatisch aangemaakt met
Geocortex Essentials.

Voorkeuroptie indien tijdelijke weg door weiland

Variant A heeft vooralsnog de voorkeur. Deze optie biedt in vergelijking met Variant C de betere mogelijkheid voor het verplaatsen van vee over de Lage Kadijk. De west-oostroute in Variant C is bovendien gesitueerd in een deel van het weiland met de grootste concentratie weidevogels (oranje in kaartje, Bron: Nader Ecologisch onderzoek oktober 2022).

Bij de Varianten A en C is door de beschikbare aansluiting op de Zuid Schalkwijkerweg ter hoogte van de Lage Kadijk door fasering een efficiëntere route mogelijk in vergelijking met B. Er hoeft niet altijd geheel naar het zuidoende van de weg omgereden te worden.

Variant B is denkbaar wanneer in overleg het belang van de bescherming van de weidevogels groter geacht wordt dan de lengte en efficiëntie van de route. Voor B telt verder de grotere kans op schade aan de bodem vanwege de aldaar mindere draagkracht.

Aansluiting op de Betuwelaan

De keuze van de beste plaats van aansluiten op de Betuwelaan (Molenwijk) is nog niet bepaald. Hier dient het belang afgewogen te worden van veiligheid in de buurt (inbreng van bewoners, noordelijk aansluiten) versus voorkomen van extra lengte van de tijdelijke weg met bijbehorende verstoring in de rand van het weiland (meer zuidelijk aansluiten).

4. Door het weiland naar de Zwemmerslaan

De route met een tracé als Variant A, maar met in plaats van aansluiting naar het oosten aansluiting naar het noorden, naar de Zwemmerslaan, is geen aanvaardbare optie geacht omdat de weg over particulier terrein gerealiseerd zal moeten worden. Het Park Oosterspaarn sluit immers niet aan op het weilandgebied.

5. Bouwweg naast de bestaande weg

In de eerste fase van de voorbereiding van het project werd uitgegaan van een bouwweg aan de oostzijde direct naast de huidige weg. Deze weg zou gerealiseerd kunnen worden op het tracé van het uiteindelijke nieuwe dijktaalud. Uiteindelijk is deze optie niet mogelijk gebleken omdat het nieuwe ontwerp een veel minder brede strook/uitbreiding heeft aan de oostzijde. Hierbinnen is geen tijdelijke weg te faciliteren. Daarnaast speelt er ruimtegebrek ter hoogte van die woningen die vrij dicht aan de weg staan. Dit onder andere gelet op de eisen vanuit de nood- en hulpdiensten en het borgen van de verkeersveiligheid in meer algemene zin.

6. Een tijdelijke veerdienst

De optie veerpont is niet uitgewerkt omdat nood-en hulpdiensten en ook gemeente Haarlem een continue bereikbaarheid wensen. Daarnaast is op piektijden het aanbod aan verkeer erg groot wat forse wachttijden zou creëren met bijbehorende verkeerschaos.

Kostenaspecten

Optie	Indicatie bouwkosten in euro's
Tijdelijke vaste brug West (einde Waterwolfweg)	500 – 650K
Tijdelijke vaste brug Midden (in verlengde Zuid-Schalkwijkerweg)	500 – 600K
Tijdelijke vaste brug Oost (bij fietsbrug Schalkwijkerbrug)	> 650K
Beweegbare brug	> 1,75 miljoen
Voorkeurreoute door weiland	500 – 600K

Bovenstaand overzicht laat zien dat de kosten van de verschillende opties weinig tot niet doorslaggevend zijn in de keuze. Dit met uitzondering van de beweegbare brug die aanzienlijk duurder is.

In aanvulling op de bouwkosten zullen bij alle opties kosten gemaakt worden voor de engineering en het vergunningentraject. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met een investering voor het verkrijgen van toestemming van landeigenaren en/of pachters.

Knelpunten

De belangrijkste nog openstaande knelpunten zijn:

- x Brugvarianten: De lengte van de te verkrijgen periode van stremming (circa 8 maanden benodigd, 5 maanden reeds toegezegd, aanvullende 3 maanden nog in onderzoek);
- x Het bereiken van overeenstemming over de voorwaarden van het grondgebruik bij een aantal varianten;
- x Het tijdelijk verplaatsen van de woonboot nabij brugoptie Midden.

Trade off brug versus tijdelijke weg door weiland

Door het projectteam (gemeente Haarlem, het hoogheemraadschap van Rijnland, Antea Group) is een vergelijking gemaakt op een serie aspecten om na te gaan of bij het scoren daarvan één van deze mogelijkheden duidelijk beter naar voren komt. Zoals terug te vinden in bijlage 1 is hier met een relatief klein verschil de optie brug als beste uit naar voren gekomen. Beide opties scoren na optelling van plus- en minpunten echter min of meer vergelijkbaar.

Conclusie

Voor de tijdelijke ontsluiting van de woningen en bedrijven aan de Zuid Schalkwijkerweg is een tijdelijke brug over de Ringvaart de meest geschikte optie.

De keuze voor een route door het weiland kent ten opzichte van de brugopties meer nadelen in de vorm van tegenstand vanuit natuurbelang, onzekerheid over de omvang van bodemschade nadien en knelpunten in het sluiten van een overeenkomst over het grondgebruik.

Binnen de keuze voor een brug heeft Variant Midden, een brug in het verlengde van de Zuid-Schalkwijkerweg, de voorkeur.

3 maart 2023

Bijlage 1: Vergelijking optie brug met optie weg door weiland

			-10		-7
Thema	sub issues	Weg door het weiland (Variant A)	score - 0 +	Brug over de Ringvaart in verlengde van de Zuid Schalkwijkerweg (recht door)	score - 0 +
natuur					
	weidevogels	belangengroepen hechten er veel waarde aan, ecologisch rapport adviseert de optie brug	-1		0
	flora/fauna	grotendeels raai-gras-land, beperkte ecologische waarde	0	lichte verstoring op twee oevers	0
bodem					
	schade/inklinking	veengrond klinkt in vanwege gebruik	-1	geen blijvende schade	0
	waterbodem	tijdelijke slootdempingen met duiker	-1	geen blijvende schade	0
gebruikers					
	voetgangers	nvt/niet onderscheidend		nvt	
	fietsers	afwikkeling fietsers in te passen met Lage Kadijk en Hommeldijk	0	afwikkeling fietsers in te passen met Lage Kadijk en Hommeldijk	0
	auto's	waardering afhankelijk van reisdoel	0	waardering afhankelijk van reisdoel	0
	periode beschikbaarheid	planning flexibel	0	in de zomer is de weg beschikbaar in verband met geen toestemming voor stremming	0
	vuilnisophaaldienst	route vanuit Haarlem bereikbaar / kort	0	langere route of optioneel via Lage Kadijk	-1
	brandweer/ambulance	regionale aansturing	0	regionale aansturing	0
	bedrijven/ondernemers	korte omleidingsroute (algemeen)	1	lange omleidingsroute, andere gemeente	-1
omgeving					
	aanwonenden tijdelijke situatie	5 woningen Zuid Schalkwijkerweg die een weg langs de achtertuin krijgen	-1	woonark dicht bij brug	0
	'zicht omgeving'	veel bezwaar bewoners ZSW en Betuwelaan/Beveland	-1	minder visueel verstorend	0
	belangengroepen	grote betrokkenheid voor thema 'weidevogels'	-1	betrokkenheid van	-1
	weidegang koeien	tijdelijke weg blokkeert routes van koeien	-1	wa ter recreatie belangengroepen	0
begoegd gezag					
	bevoegd gezag	slechts twee BG-loketten (Haarlem/Rijnland)	0	Vier bevoegd gezag loketten (Haarlem, Rijnland, Provincie Noord-Holland, gem. Haarlemmermeer)	-1
kosten /voorwaarden					
	aanleg /verwijderen	verschil niet onderscheidend (volledig terugneembaar)	0	verschil niet onderscheidend	0
	beheer	kwetsbaar beheer (zetting, hekwerken, verlichting)	-1	robuust object (uitgangspunt geen verkeersregelinstantie)	1
	grondgebruik	inspanningen voor akkoord eigenaar/pachter	-1	beperkte inspanningen	0
planning / Tijd					
	striktheid tijdswindow doorlooptijd project	flexibel in gebruik	1	5 of 8 maanden stremming ringvaart, geen uitloop mogelijk of ander deel van het jaar	-1
	vergunningen	vergelijkbaar	0	vergelijkbaar	0
	extra inzet omgevingsmanagement	schakelen met bewoners Beveland	-1	veel instanties, dus lastig	-1
Veiligheid					
	veiligheid trace	mengen van stromen over groter traject tijdelijke route	-1	voor bewoners Cruquiusdijk	-1
	veiligheid omgeving	betuwelaan / Beveland is zeer autoluw	-1	zeer kort tijdelijk traject	0
				voorsorteren/uitvoegen Cruquiusdijk	-1